

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1303/2568

นาง ป. โจทก์ นาย ว. จำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.พ.พ. มาตรา 382, ป.พ.พ. มาตรา 1516, ป.วิ.อ. มาตรา 142, ป.วิ.พ. มาตรา 225, พ.ร.บ.ศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. 2553 มาตรา 182/1, ป.พ.พ. มาตรา 383, ป.วิ.พ. มาตรา 142

ย่อ / หลักกฎหมาย

จำเลยฎีกาว่า บันทึกรื้อคดีกลางเกี่ยวกับครอบครัวตามเอกสารหมาย จ. 13 ข้อ 4 ความว่า "หากผู้ให้สัญญาทำร้ายร่างกายผู้รับสัญญา หรือบุคคลในครอบครัวคนหนึ่งคนใด ผู้ให้สัญญาขอสละสิทธิในสินสมรสที่ทำมาหาได้ร่วมกันกับผู้รับสัญญาทั้งหมด" หมายความว่า หากผู้ให้สัญญา คือ จำเลย กระทำผิดตามสัญญาแล้ว ผู้ให้สัญญา คือ จำเลยขอสละสิทธิการจัดการในทรัพย์สินที่ทำมาหาได้เป็นสินสมรส ซึ่งสิทธิที่จำเลยจะต้องสละไปนั้น เป็นเพียงสิทธิในการจัดการแบ่งปัน การใช้สอย การดูแลรักษาเท่านั้น ส่วนการถือกรรมสิทธิในทรัพย์สินสมรสจำเลยยังคงมีอยู่เป็นสัดส่วนคนละครึ่งกับโจทก์นั้น จำเลยเพิกยกขึ้นอ้างในชั้นฎีกา จึงเป็นข้อที่ไม่ได้ยกขึ้นว่ากันมาแล้วโดยชอบในศาลล่างทั้งสอง ต้องห้ามมิให้ฎีกาตาม ป.วิ.พ. มาตรา 225 วรรคหนึ่ง ประกอบมาตรา 252 และ พ.ร.บ.ศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. 2553 มาตรา 182/1 วรรคสอง ศาลฎีกาไม่รับวินิจฉัย อย่างไรก็ตามเมื่อพิจารณาเนื้อความทุกข้อตามบันทึกข้อตกลงเกี่ยวกับครอบครัวเอกสารหมาย จ. 13 ประกอบกันทั้งฉบับแล้ว เห็นได้ว่า เจตนาในการทำบันทึกข้อตกลงดังกล่าวมุ่งเน้นในเรื่องความประพฤติของจำเลยเป็นสำคัญว่าจำเลยจะไม่ทำร้ายร่างกายโจทก์และบุคคลในครอบครัว อีกทั้งจะเป็นผู้นำครอบครัวที่ดี จะไม่กระทำการใด ๆ ให้โจทก์และบุคคลในครอบครัวได้รับความเสียหาย โดยมีเงื่อนไขบังคับหากจำเลยฝ่าฝืนกระทำความผิดข้อตกลงดังกล่าว จำเลยยินยอมหย่าขาดกับโจทก์ และสละสิทธิในทรัพย์สินอันเป็นสินสมรสทั้งหมด ดังนั้นบันทึกข้อตกลงเกี่ยวกับครอบครัวเอกสารหมาย จ. 13 จึงไม่ใช่ข้อตกลงเกี่ยวกับการจัดการทรัพย์สินระหว่างสามีภริยาโดยตรงอันจะเป็นสัญญาระหว่างสมรส ดังที่ศาลอุทธรณ์คดีชำนาญพิเศษวินิจฉัย แต่เป็นสัญญาอย่างหนึ่งอันมีลักษณะเป็นพันธันในเรื่องความประพฤติของจำเลย ตามบทบัญญัติแห่ง ป.พ.พ. มาตรา 1516 (8) เมื่อบันทึกข้อตกลงที่ทำให้ไว้ดังกล่าว ไม่เป็นการฝ่าฝืนศีลธรรมอันดีหรือ จำกัดสิทธิเสรีภาพส่วนบุคคล ไม่มีวัตถุประสงค์เป็นที่ต้องห้ามชัดแจ้งโดยกฎหมาย อีกทั้งมิได้เป็นการขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน บันทึกข้อตกลงนี้จึงมีผลใช้บังคับได้ตามกฎหมาย โจทก์นำมาเป็นเหตุฟ้องหย่าจำเลยได้ และเมื่อข้อเท็จจริงฟังได้ว่าจำเลยทำร้ายร่างกาย ภ. บุตร ซึ่งเป็นบุคคลในครอบครัว จำเลยจึงกระทำความผิดพันธันที่ทำกันเป็นหนังสือในเรื่องความประพฤติ โจทก์มีสิทธิเรียกร้องให้จำเลยปฏิบัติตามข้อตกลงดังกล่าวได้ แต่ในส่วนที่ตกลงกันว่า หากผู้ให้สัญญาทำร้ายร่างกายผู้รับสัญญาหรือบุคคลในครอบครัวคนหนึ่งคนใด ผู้ให้สัญญาขอสละสิทธิในสินสมรสที่ทำมาหาได้ร่วมกันกับผู้รับสัญญาทั้งหมดนั้น เป็นข้อตกลงที่มีลักษณะเป็นการชำระหนี้เป็นอย่างอื่นที่มีใช้ใช้เป็นจำนวนเงิน เป็นเบี้ยปรับตาม ป.พ.พ. มาตรา 382 ถ้าเบี้ยปรับนั้นสูงเกินส่วน ศาลจะลดลงเป็นจำนวนพอสมควรก็ได้ ตาม ป.พ.พ. มาตรา 383 แม้เหตุการณ์ที่จำเลยทำร้ายร่างกายบุตรจะเป็นสิ่งที่บิดาไม่พึงกระทำต่อบุตร แต่เหตุการณ์ดังกล่าวเกิดจากการโต้เถียงกันจนเกิดอารมณ์ซึ่งจำเลยไม่อาจจะยับยั้งอารมณ์ของตนได้

ขาดแคลนของบุตรก็ไม่รุนแรงมากนัก หากเปรียบเทียบกับกรณีที่จำเลยต้องยกที่ดินสินสมรสถึง 7 แปลงที่จำเลยพยายามสะสมมาตลอดชีวิตให้แก่โจทก์ทั้งหมด ถือว่าเป็นค่าปรับที่สูงเกินส่วน ปัจจุบันจำเลยอายุประมาณ 70 ปี ไม่ได้ประกอบอาชีพ จำเลยสมควรได้รับส่วนแบ่งในทรัพย์สินที่สะสมมาเพื่อเป็นหลักประกันยามแก่เฒ่าและเจ็บป่วย เห็นสมควรลดค่าปรับให้แก่จำเลย โดยให้จำเลยยกที่ดินสินสมรสในส่วนของตนจำนวน 1 ใน 5 ส่วนของที่ดินพิพาททั้ง 7 แปลงตามฟ้องให้แก่โจทก์ แม้ปัญหานี้ไม่มีคู่ความฝ่ายใดฎีกา แต่ปัญหาว่าจะใช้บทบัญญัติกฎหมายใดบังคับแก่คดีนั้น เป็นปัญหาข้อกฎหมายอันเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยของประชาชน ศาลฎีกามีอำนาจหยิบยกขึ้นวินิจฉัยให้ถูกต้องได้ตาม ป.วิ.พ. มาตรา 142 (5) ประกอบมาตรา 246 และมาตรา 252 และ พ.ร.บ.ศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. 2553 มาตรา 182/1 วรรคสอง

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องและแก้ไขคำฟ้องขอให้บังคับจำเลยจดทะเบียนโอนกรรมสิทธิ์ที่ดินโฉนดเลขที่ 43443 เนื้อที่ประมาณ 1 ไร่ ที่ดินโฉนดเลขที่ 42444 เนื้อที่ประมาณ 55 ตารางวา ที่ดินโฉนดเลขที่ 139613 เนื้อที่ประมาณ 80 ตารางวา ที่ดินโฉนดเลขที่ 68864 เนื้อที่ประมาณ 97 ตารางวา ที่ดินโฉนดเลขที่ 72174 เนื้อที่ประมาณ 99 เศษ 8 ส่วน 10 ตารางวา ที่ดินโฉนดเลขที่ 47145 เนื้อที่ประมาณ 22 ตารางวา และที่ดินโฉนดเลขที่ 47146 เนื้อที่ประมาณ 22 ตารางวา ให้แก่โจทก์ หากจำเลยไม่ดำเนินการให้ถือเอาคำพิพากษาของศาลแทนการแสดงเจตนาของจำเลย จำเลยให้การขอให้พิพากษาให้จำเลยโอนที่ดินพิพาทตามฟ้องให้แก่โจทก์เพียงกึ่งหนึ่ง ศาลชั้นต้นพิพากษาว่า ให้จำเลยแบ่งสินสมรสที่ดินโฉนดเลขที่ 43443, 139613, 68864, 72174, 42444, 47145 และ 47146 ให้แก่โจทก์กึ่งหนึ่ง หากไม่สามารถแบ่งได้ให้ขายโดยประมูลราคากันระหว่างโจทก์จำเลย หรือขายทอดตลาดตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1533 ประกอบมาตรา 1364 ค่าฤชาธรรมเนียมให้เป็นพับ คำขออื่นนอกจากนี้ให้ยก โจทก์อุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์คดีชั้นอุทธรณ์ พิพากษาคดีเยาวชนและครอบครัวพิพากษาแก้เป็นว่า ให้จำเลยจดทะเบียนโอนที่ดินโฉนดเลขที่ 43443, 139613, 68864, 72174, 42444, 47145 และ 47146 ให้แก่โจทก์ หากจำเลยไม่ดำเนินการให้ถือเอาคำพิพากษาของศาลแทนการแสดงเจตนาของจำเลย นอกจากที่แก้ให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น ค่าฤชาธรรมเนียมชั้นอุทธรณ์ให้เป็นพับ จำเลยฎีกา โดยได้รับอนุญาตจากศาลฎีกา ศาลฎีกาแผนกคดีเยาวชนและครอบครัววินิจฉัยว่า ข้อเท็จจริงที่คู่ความไม่ได้เถียงกันในชั้นฎีการับฟังได้ว่า โจทก์กับจำเลยอยู่กินฉันสามีภริยากันตั้งแต่ปี 2534 และจดทะเบียนสมรสกันเมื่อวันที่ 11 เมษายน 2539 มีบุตรด้วยกัน 2 คน คือ นางสาวภัทริยา และนายธีรภัทร์ และมีสินสมรสเป็นที่ดินพิพาทรวม 7 แปลง คือ ที่ดินโฉนดเลขที่ 43443 เนื้อที่ประมาณ 1 ไร่ ที่ดินโฉนดเลขที่ 42444 เนื้อที่ประมาณ 55 ตารางวา ที่ดินโฉนดเลขที่ 139613 เนื้อที่ประมาณ 80 ตารางวา ที่ดินโฉนดเลขที่ 68864 เนื้อที่ประมาณ 97 ตารางวา ที่ดินโฉนดเลขที่ 72174 เนื้อที่ประมาณ 99 เศษ 8 ส่วน 10 ตารางวา ที่ดินโฉนดเลขที่ 47145 เนื้อที่ประมาณ 22 ตารางวา และที่ดินโฉนดเลขที่ 47146 เนื้อที่ประมาณ 22 ตารางวา โดยมีชื่อจำเลยเป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์ เมื่อวันที่ 20 มิถุนายน 2558 โจทก์กับจำเลยทำสัญญาระหว่างสมรสในเรื่องทรัพย์สินมีใจความว่า โจทก์กับจำเลยตกลงว่ามีทรัพย์สินที่ทำมาหาได้ร่วมกัน คือ ที่ดิน 7 แปลงดังกล่าว หากฝ่ายใดทำนิติกรรมเกี่ยวกับโฉนดที่ดินพิพาททั้ง 7 แปลง จะต้องบอกกล่าวให้คู่สมรสอีกฝ่ายทราบและต้องได้รับ

ความยินยอมจากคู่สมรสอีกฝ่าย หากฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งทำนิติกรรมโดยพลการและไม่ได้รับความยินยอมจากคู่สมรสอีกฝ่าย ยินยอมให้คู่สมรสอีกฝ่ายดำเนินการยกเลิกการทำนิติกรรมเกี่ยวกับที่ดินพิพาทดังกล่าวได้ และในวันเดียวกันนั้นโจทก์กับจำเลยทำบันทึกข้อตกลงเกี่ยวกับครอบครัวมีใจความว่า จำเลยให้สัญญาว่านับแต่วันทำบันทึกข้อตกลงเกี่ยวกับครอบครัวดังกล่าวเป็นต้นไปจำเลยจะไม่ทำร้ายร่างกายโจทก์และบุคคลในครอบครัวของโจทก์ ไม่กล่าวข้อความใส่ร้ายป้ายสีโจทก์ บุคคลในครอบครัวของโจทก์ และนางชญาดาหากผิดสัญญาจำเลยตกลงยินยอมจะไปหย่าขาดกับโจทก์ภายใน 7 วัน นับแต่วันผิดสัญญา หากจำเลยไม่ดำเนินการยินยอมให้โจทก์นำบันทึกข้อตกลงเกี่ยวกับครอบครัวเป็นพยานเพื่อฟ้องหย่าจำเลยได้ และหากจำเลยทำร้ายร่างกายโจทก์หรือบุคคลในครอบครัวของโจทก์ จำเลยขอสิทธิในสินสมรสที่ทำมาหาได้ร่วมกับโจทก์ทั้งหมด แต่หากจำเลยนำสืบได้ว่าข้อกล่าวอ้างของโจทก์ไม่เป็นความจริง โจทก์ยินยอมให้จำเลยดำเนินคดีได้ตามกฎหมายและให้มีผลไปถึงสินสมรสที่ทำมาหาได้ร่วมกันทุกอย่าง ให้ถือว่าผู้ผิดสัญญาขอสิทธิในทรัพย์สินที่ทำมาหาได้ร่วมกันทั้งหมด และจำเลยตกลงจะเป็นผู้นำครอบครัวที่ดี ไม่กระทำการใดที่อาจทำให้โจทก์และบุคคลในครอบครัวได้รับความเสียหายแก่ทรัพย์สินและเกียรติยศชื่อเสียง หากโจทก์พิสูจน์ได้ว่าข้อกล่าวอ้างไม่เป็นความจริง จำเลยจะถอนฟ้องคดีและยอมให้โจทก์มีส่วนได้ในสินสมรสตามกฎหมายตามบันทึกข้อตกลงเกี่ยวกับครอบครัว เอกสารหมายเลข จ. 13 ต่อมาวันที่ 17 มกราคม 2563 จำเลยยื่นฟ้องหย่าโจทก์ต่อศาลชั้นต้น หลังจากนั้นวันที่ 24 มิถุนายน 2563 โจทก์กับจำเลยทำสัญญาประนีประนอมยอมความและศาลชั้นต้นพิพากษายอมในคดีดังกล่าว โจทก์กับจำเลยจดทะเบียนหย่ากันแล้วเมื่อวันที่ 31 กรกฎาคม 2563 คดีมีปัญหาต้องวินิจฉัยตามฎีกาของจำเลยว่า จำเลยทำร้ายร่างกายนางสาวภทริยาและนายธีรภัทร์ อันเป็นการกระทำผิดบันทึกข้อตกลงเกี่ยวกับครอบครัว และจำเลยต้องจดทะเบียนโอนที่ดินพิพาททั้ง 7 แปลง ให้แก่โจทก์หรือไม่ เห็นว่า นางสาวภทริยาและนายธีรภัทร์เป็นประจักษ์พยานเบิกความยืนยันเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นตามที่พยานแต่ละคนประสมมา แม้มีลำดับเหตุการณ์แตกต่างกันไปบ้างก็มีใช้ในสาระสำคัญและไม่ถึงกับเป็นข้อพิรุธเนื่องจากเหตุการณ์เกิดขึ้นมาเป็นระยะเวลาประมาณ 4 ปีเศษ ย่อมมีรายละเอียดที่จดจำคลาดเคลื่อนกันได้ เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเป็นเรื่องภายในครอบครัว ผู้ทำร้ายร่างกายเป็นบิดาและเป็นหัวหน้าครอบครัว ไม่มีเหตุที่นางสาวภทริยาและนายธีรภัทร์จะแต่งเรื่องอันเป็นที่น่าอับอายขึ้นเพื่อให้จำเลยเสียหาย ทั้งนางสาวภทริยาและนายธีรภัทร์เพียงแต่แจ้งความลงบันทึกประจำวันไว้เป็นหลักฐานเท่านั้น ไม่แจ้งความดำเนินคดีอาญาแก่จำเลย เห็นได้ว่านางสาวภทริยาและนายธีรภัทร์ยังเคารพและรักจำเลยไม่ได้ต้องการให้จำเลยต้องรับโทษทางอาญา จึงไม่มีเหตุผลที่นางสาวภทริยาและนายธีรภัทร์จะเบิกความปรักปรำจำเลย คำเบิกความของนางสาวภทริยาและนายธีรภัทร์จึงมีน้ำหนักควรแก่การรับฟัง ยิ่งโจทก์มีภาพถ่ายบาดแผลที่ใบหน้าของนางสาวภทริยาและบาดแผลเย็บที่แขนข้างขวาของนายธีรภัทร์มาสืบสนับสนุน แม้ภาพถ่ายทั้งสองภาพดังกล่าวจะไม่ระบุวันที่ว่าถ่ายไว้เมื่อใด แต่เมื่อรับฟังประกอบสำเนาใบรับรองแพทย์ที่แพทย์โรงพยาบาลหนองเรือออกให้เพื่อรับรองว่าในวันที่ 22 ธันวาคม 2559 นายธีรภัทร์ได้รับการรักษาพยาบาลจริง โดยมีอาการแผลฉีกขาดที่แขนขวา สอดคล้องกับสำเนาภาพถ่ายที่เป็นภาพบาดแผลและภาพที่มีการเย็บแผลที่แขนข้างขวาของนายธีรภัทร์ ก็ยิ่งทำให้คำเบิกความของนางสาวภทริยาและนายธีรภัทร์มีน้ำหนัก น่าเชื่อว่าในวันดังกล่าวมีเหตุการณ์ทะเลาะวิวาทภายในครอบครัวกันจริงและภาพถ่ายที่ปรากฏเป็นเหตุการณ์ต่อเนื่องเชื่อมโยงกับที่นางสาวภทริยาถูกจำเลยตบหน้า ประกอบกับพันทัวร์จโทสำเนียง

เจ้าพนักงานตำรวจสถานีตำรวจภูธรหนองเรือ ผู้ลงลายมือชื่อในสำเนารายงานประจำวันเกี่ยวกับคดี เบิกความเป็นพยานโจทก์รับรองว่า นางสาวภัทริยาและนายธีรภัทร์ได้มาแจ้งความเพื่อเป็นหลักฐานว่าในวันที่ 22 ธันวาคม 2559 ถูกจำเลยซึ่งเป็นบิดาทำร้ายร่างกาย เอกสารดังกล่าวทำขึ้นในวันที่ 27 ธันวาคม 2559 หลังเกิดเหตุเพียง 5 วัน และพันตำรวจโทสำเนียงเป็นเจ้าพนักงานของรัฐ เป็นพยานคนกลางไม่มีส่วนได้เสียกับฝ่ายใด คำเบิกความของพยานปากนี้สนับสนุนพยานหลักฐานโจทก์ให้มีน้ำหนักน่าเชื่อถือยิ่งขึ้น ส่วนจำเลยมีเพียงตัวจำเลยเบิกความว่า จำเลยไม่ได้ทำร้ายร่างกายนางสาวภัทริยา เหตุเกิดเพราะนางสาวภัทริยาไม่พอใจจำเลยที่ไปเตือนและไม่ช่วยเหลือนางชญาดาในเรื่องที่นางชญาดาถูกบิดามารดาของสามีฟ้องแบงก์ทรัพย์มรดก และโจทก์ส่งเสริมให้นางสาวภัทริยาใส่ร้ายกล่าวหาจำเลยเพื่อวัตถุประสงค์ให้จำเลยผิดบันทึกข้อตกลงเกี่ยวกับครอบครัว ก็ไม่มีเหตุผลว่าเหตุใดนางสาวภัทริยาต้องกระทำเช่นนั้น เพราะหลังเกิดเหตุไม่ปรากฏว่าโจทก์จะฟ้องหย่าหรือขอให้จำเลยโอนทรัพย์สินให้แก่โจทก์ตามข้อตกลงแต่อย่างใด พยานหลักฐานโจทก์จึงมีน้ำหนักรับฟังได้มากกว่าพยานหลักฐานจำเลย ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่าในวันเกิดเหตุจำเลยใช้กำลังทำร้ายตบหน้านางสาวภัทริยาบุตรสาวโจทก์กับจำเลยซึ่งเป็นบุคคลในครอบครัว เป็นเหตุให้นางสาวภัทริยามีรอยบวมแดงที่ใบหน้า จำเลยจึงกระทำผิดบันทึกข้อตกลงเกี่ยวกับครอบครัว ฎีกาข้อนี้ของจำเลยฟังไม่ขึ้น ปัญหาที่ต้องวินิจฉัยต่อไปมีว่า จำเลยต้องปฏิบัติตามบันทึกข้อตกลงเกี่ยวกับครอบครัวหรือไม่ เพียงใด จำเลยฎีกาว่า "หากผู้ให้สัญญาทำร้ายร่างกายผู้รับสัญญาหรือบุคคลในครอบครัวคนหนึ่งคนใด ผู้ให้สัญญาขอสิทธิในสินสมรสที่ทำมาหาได้ร่วมกันกับผู้รับสัญญาทั้งหมด" หมายความว่า หากผู้ให้สัญญาคือจำเลยกระทำผิดตามสัญญาแล้ว ผู้ให้สัญญาคือจำเลยขอสิทธิการจัดการในทรัพย์สินที่ทำมาหาได้เป็นสินสมรส ซึ่งสิทธิที่จำเลยจะต้องสละไปนั้นเป็นเพียงสิทธิในการจัดการแบ่งปัน การใช้สอย การดูแลรักษาเท่านั้น ส่วนการถือกรรมสิทธิในทรัพย์สินสมรสจำเลยยังคงมีอยู่เป็นสัดส่วนคนละครึ่งกับโจทก์นั้น จำเลยเพียงยกขึ้นอ้างในชั้นฎีกา จึงเป็นข้อที่ไม่ได้ยกขึ้นว่ากันมาแล้วโดยชอบในศาลล่างทั้งสอง ต้องห้ามมิให้ฎีกาตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 225 วรรคหนึ่ง ประกอบมาตรา 252 และพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. 2553 มาตรา 182/1 วรรคสอง ศาลฎีกาไม่รับวินิจฉัย อย่างไรก็ตามเมื่อพิจารณาเนื้อความทุกข้อตามบันทึกข้อตกลงเกี่ยวกับครอบครัวเอกสารหมายเลข จ. 13 ประกอบกันทั้งฉบับแล้ว เห็นได้ว่าเจตนาในการทำบันทึกข้อตกลงดังกล่าวมุ่งเน้นในเรื่องความประพฤติของจำเลยเป็นสำคัญว่าจำเลยจะไม่ทำร้ายร่างกายโจทก์และบุคคลในครอบครัว อีกทั้งจะเป็นผู้นำครอบครัวที่ดี จะไม่กระทำการใด ๆ ให้โจทก์และบุคคลในครอบครัวได้รับความเสียหาย โดยมีเงื่อนไขบังคับหากจำเลยฝ่าฝืนกระทำผิดข้อตกลงดังกล่าว จำเลยยินยอมหย่าขาดกับโจทก์ และสละสิทธิในทรัพย์สินอันเป็นสินสมรสทั้งหมด ดังนั้นบันทึกข้อตกลงเกี่ยวกับครอบครัวเอกสารหมายเลข จ. 13 จึงไม่ใช่ข้อตกลงเกี่ยวกับการจัดการทรัพย์สินระหว่างสามีภริยาโดยตรงอันจะเป็นสัญญาระหว่างสมรสดังที่ศาลอุทธรณ์คดีชั้นอุทธรณ์วินิจฉัย แต่เป็นสัญญาอย่างหนึ่งอันมีลักษณะเป็นพันธบัตรในเรื่องความประพฤติของจำเลยตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1516 (8) เมื่อบันทึกข้อตกลงที่ทำให้ไว้ดังกล่าวไม่เป็นการฝ่าฝืนศีลธรรมอันดีหรือจำกัดสิทธิเสรีภาพส่วนบุคคล ไม่มีวัตถุประสงค์เป็นที่ยกเว้นข้อห้ามชัดแจ้งโดยกฎหมาย อีกทั้งมิได้เป็นการขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน บันทึกข้อตกลงนี้จึงมีผลใช้บังคับได้ตามกฎหมาย โจทก์นำมาเป็นเหตุฟ้องหย่าจำเลยได้ และเมื่อข้อเท็จจริงฟังได้ว่าจำเลย

ทำร้ายร่างกายนางสาวภทริยาบุตรซึ่งเป็นบุคคลในครอบครัว จำเลยจึงกระทำความผิดที่ตนที่ทำการ เป็นหนังสือในเรื่องความประพฤติ โจทก์มีสิทธิเรียกร้องให้จำเลยปฏิบัติตามข้อตกลงดังกล่าวได้ แต่ ในส่วนที่ตกลงกันว่า หากผู้ให้สัญญาทำร้ายร่างกายผู้รับสัญญาหรือบุคคลในครอบครัวคนหนึ่ง คนใด ผู้ให้สัญญาขอละสิทธิในสินสมรสที่ทำมาหาได้ร่วมกันกับผู้รับสัญญาทั้งหมดนั้น เป็น ข้อตกลงที่มีลักษณะเป็นการชำระหนี้เป็นอย่างอื่นที่มีใช้ใช้เป็นจำนวนเงินเป็นเบี้ยปรับตาม ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 382 ถ้าเบี้ยปรับนั้นสูงเกินส่วน ศาลจะลดลงเป็นจำนวน พอสมควรก็ได้ ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 383 เมื่อพิจารณาถึงเหตุการณ์ที่ เกิดขึ้น สถานภาพครอบครัว ตลอดทั้งทางได้เสียของโจทก์ทุกอย่างอันชอบด้วยกฎหมายแล้ว โจทก์ กับจำเลยอยู่กินร่วมกันมาตั้งแต่ปี 2534 ถึงวันฟ้องเป็นระยะเวลากว่า 20 ปี ร่วมกันประกอบอาชีพ หารายได้เลี้ยงดูครอบครัวและสร้างทรัพย์สินเพื่อความมั่นคงทางการเงินให้แก่ครอบครัว มาโดยตลอดจนสามารถมีสินสมรสเป็นที่ดินถึง 7 แปลง แม้เหตุการณ์ที่จำเลยทำร้ายร่างกายบุตร จะเป็นสิ่งที่บิดาไม่พึงกระทำต่อบุตร แต่เหตุการณ์ดังกล่าวเกิดจากการโต้เถียงกันจนเกิดอารมณ์ซึ่ง จำเลยไม่อาจจะรับอารมณ์ของตนได้ บาดแผลของบุตรก็ไม่รุนแรงมากนัก หากเปรียบเทียบกับ การที่จำเลยต้องยกที่ดินสินสมรสถึง 7 แปลงที่จำเลยพยายามสะสมมาตลอดชีวิตให้แก่โจทก์ทั้งหมด ถือว่าเป็นค่าปรับที่สูงเกินส่วน ปัจจุบันจำเลยอายุประมาณ 70 ปี ไม่ได้ประกอบอาชีพ จำเลย สมควรได้รับส่วนแบ่งในทรัพย์สินที่สะสมมาเพื่อเป็นหลักประกันยามแก่เฒ่าและเจ็บป่วยจะ สามารถนำไปเป็นประโยชน์หารายได้มาใช้ในชีวิตประจำวันและในยามจำเป็น เห็นสมควรลด ค่าปรับให้แก่จำเลย โดยให้จำเลยยกที่ดินสินสมรสในส่วนของตนจำนวน 1 ใน 5 ส่วนของที่ดิน พืพาททั้ง 7 แปลงตามฟ้องให้แก่โจทก์ แม้ปัญหานี้ไม่มีคู่ความฝ่ายใดฎีกา แต่ปัญหาว่าจะใช้ บทบัญญัติกฎหมายใดบังคับแก่คดีนั้นเป็นปัญหาข้อกฎหมายอันเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยของ ประชาชน ศาลฎีกามีอำนาจหยิบยกขึ้นวินิจฉัยให้ถูกต้องได้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความ แพ่ง มาตรา 142 (5) ประกอบมาตรา 246 และ 252 และพระราชบัญญัติ ศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. 2553 มาตรา 182/1 วรรคสอง พิพากษาแก้เป็นว่า ให้จำเลยจดทะเบียนโอนที่ดินโฉนดเลขที่ 43443, 139613, 68864, 72174, 42444, 47145 และ 47146 ให้แก่โจทก์แต่ละแปลง 6 ใน 10 ส่วน นอกจากที่แก้ไข เป็นไปตามคำพิพากษาศาลอุทธรณ์คดีชำนาญพิเศษ ค่าฤชาธรรมเนียมชั้นฎีกาให้เป็นพับ

องค์คณะ

อนันต์ คงบริรักษ์ · อภิตี โพธิ์พร้อม · นัยนาวุธ จันทร์จำเริญ

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://thaideka.online/deka/1303/2568>